

Joroinen

JOROISTEN KUNTA

PUOLIVUOSIRAPORTTI

1.1. – 30.6.2023

Sisällys

A. TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TULOSLASKELMA.....	4
3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET.....	4
B. KÄYTTÖTALOUSOSA	5
1. YLEISHALLINTO.....	5
1.1 Hallinto	5
1.2 Työllisyyspalvelut	7
1.3 Tietohallinto	9
1.4 Elinkeinoitoimi	10
1.5 Konsernipalvelut.....	13
1.6 Maaseutuhallinto	14
2. SIVISTYSTOIMI	15
2.1 Sivistystoimen hallinto	16
2.2 Varhaiskasvatus	17
2.3 Perusopetus.....	18
2.4 Lukiokoulutus	19
2.5 Hyvinvointi.....	20
2.6 Kirjasto	22
2.7 Vapaa sivistystyö.....	23
3. TEKNINEN TOIMI	24
3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu	24
3.2 Kuntatekniikka	26
3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut	27
3.4 Maa- ja metsätilat	29
3.5 Rakennusvalvonta.....	30
3.6 Teknisen toimen projektit.....	30
3.7 Vesihuoltolaitos	31
C. RAHOITUS	33

A. TOIMINTAKERTOMUS

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Aikaisemmin

Neljännesvuosiraportissa totesimme, että vuosi 2023 oli lähtenyt oivallisesti liikenteeseen. Kunnan elinkeinotoimea ja teknistä toimea olivat pitäneet kiireisinä yksityiset aurinkoenergiahankeet. Nämä kiireet ovat positiivisessa mielessä jatkuneet.

Verotulot olivat kehittyneet erinomaisesti. Tulot ja menot olivat suunnilleen budjetissaan. Kunnan talous oli edellisellä raportointihetkellä huhtikuun lopussa noin 1,44 milj. € ylijäämäinen.

Joroisten terveyskeskuksen vuodeosasto oli kesän Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätöksin suljettuna. Sen avaaminen on henkilöstöpuolan vuoksi lykkääntynyt, eikä avausajankohdasta ole tietoa.

Toiminta

Toiminnallisesti kevät sujui normaalisti. Erityisen myönteistä oli työterveydenhuollon tilastoista ilmenevä henkilöstön hyvä ja entisestään merkittävästi parantunut työkuunto. Keski-Savon TE-palvelut 2024-uudistuksen valmistelua jatkettiin.

Talous

Sekä toimintatuotot (2,3 %) että toimintakulut (1,4 %) ylittävät raportointihetkellä kesäkuun lopussa hieman tasaisen tahdin mukaisen 50 % käyttöasteen. Toimintakate on 0,9 % positiivinen vertailulukuun nähden. Verotulot ovat edelleen kertyneet erinomaisesti, tosin arvion ylityksen pienentyessä ensimmäisen kvartaalin 13 %:sta 9,5 %:iin. Myös ylijäämä on vähentynyt vielä maltillisesti noin 0,3 milj. eurolla 1,44 milj. eurosta 1,17 milj. euroon.

Riskit

Edelleen positiivisesta vireestä huolimatta riskit ovat edelleen samat kuin talousarviossa on arvioitu. Kulujen kasvu ja verotulojen heikkeneminen voivat johtaa tilikauden kuluessa ylijäämän pienenemiseen talousarviossa arvioidulle 0,7 milj. € tasolle tai jopa arvioituakin heikommaksi. Kunnan menoihin on haastavaa enää jäljellä olevana noin 4 kuukauden ajanjaksolla tehdä merkittäviä muutoksia.

Poikkeuksellisen korkea inflaatio jatkuu yhä, joka näkyy kustannusten kasvuna. Myös lainojen korkokulujen kasvu on merkittävää. Edelleen jatkuva Ukrainan sota aiheuttaa sekä näkyvissä olevia, esimerkiksi rakennussektoriin ja pankkitoimintaan osuvia, että mahdollisesti vielä piilossa olevia maailmantalouden markkinahäiriöitä. Valtakunnallisesti heinäkuussa haettiin yrityksiä enemmän konkurssiin kuin pitkään aikaan, sitten 1990-luvun lopun laman.

Hiljaisen tiedon perusteella myös paikallisten yritysten tilauskirjat ovat pikkuhiljaa aikaisempaa ohuempia, jolla on ensin vaikutusta yhteisöveron tuottoon ja pitkittyessään mahdollisesti vaikutusta myös tuloverokertymään.

Sotekulut ovat nyt hyvinvointialueen ja valtion päätettävissä. Pohjois-Savon hyvinvointialueen tuloseennuste on vuodelta 2023 noin 83 miljoonaa euroa alijäämäinen. Hyvinvointialueen talouden on voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti oltava tasapainossa vuoteen 2026 mennessä. Hyvinvointialueen tiedotteen alijäämästä 30.8.2023 voi arvioida enteilevän palvelutasoheikennyksiä ja mahdollisia neuvotteluja hyvinvointialueen kunnalta vuokraamista toimitiloista.

Edellä mainitut riskit aiheuttavat haasteita myös käynnissä olevalle talousarviotyölle vuosille 2024–2026.

2. TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma kunta ja vesihuolto yhteensä:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT	7 166 736	6 512 813		6 512 813	3 405 057	3 107 756	52,3
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-38 392 502	-17 397 234		-17 397 234	-8 946 598	-8 450 636	51,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-31 225 766	-10 884 421	0	-10 884 421	-5 541 541	-5 342 880	50,9
Verotulot	19 591 326	10 232 000		10 232 000	6 091 714	4 140 286	59,5
Valtionosuudet	13 611 358	2 803 414		2 803 414	1 311 564	1 491 850	46,8
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	114 949	60 000		60 000	20 409	39 591	34,0
Muut rahoitustuotot	290 114	60 000		60 000	13 582	46 418	22,6
Korkokulut	-189 707	-396 345		-396 345	-175 095	-221 250	44,2
Muut rahoituskulut	-411 666	-50 000		-50 000	-13 484	-36 516	27,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-196 310	-326 345	0	-326 345	-154 588	-171 757	47,4
VUOSIKATE	1 780 609	1 824 648	0	1 824 648	1 707 149	117 499	93,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 439 254	-1 096 726		-1 096 726	-553 851	-542 875	50,5
Satunnaiset erät	0	0		0	0	0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	341 355	727 922	0	727 922	1 153 298	-425 376	158,4
Varausten ja rahastojen muutokset							
Poistoeron muutos	21 048	0		0	14 736	-14 736	0,0
Varausten muutos	0	0		0	0	0	0,0
Varausten ja rahastojen muutokset	21 048	0	0	0	14 736	-14 736	0,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	362 403	727 922	0	727 922	1 168 033	-440 111	160,5

Kunnan ja vesilaitoksen toimintatuotot ylittävät 2,3 % neljännesvuoden vertailulukuna olevan 50 % käytön. Toimintakulut puolestaan ovat ylittämässä 1,4 %. Toimintakate on 0,9 % vertailuarvoa parempi. Toimintakuluja arvioitaessa on syytä huomioida, että 4,1 % (TA 3 %) palkankorotukset alkavat vasta kesäkuun palkoista. Kesäkuun – elokuun palkkojen korotusvaikutukset maksetaan takautuvasti 31.8.2023. Palkankorotuksilla tulee olemaan merkittävä kuluja kasvattava vaikutus loppuvuodelle.

Menojen kasvua verrattuna edelliseen neljännesvuosiraporttiin selittää erityisesti se, että KuEl-eläkemenoja n. 260 000 euroa ei ollut järjestelmävirheen takia kirjautunut oikein, jolloin ne puuttuivat tulosvaikutteisesti ko. raportista.

Vuosikate riittää kattamaan poistot edelleen hyvin. Kunnan talous on erityisesti Kuntaliiton veroennustekehikkoon perustuvaa talousarviota edelleen n. 9,5 % paremman verokertymän vuoksi puolen vuoden kohdalla reilusti (n. 1,17 milj. €) ylijäämäinen.

3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET

Tilinpäätös 2022 (KV 12.6.2023 § 21)

Hallintosäännön päivittäminen (KV 12.6.2023 § 29)

Rahoitussääntö (KV 12.6.2023 § 30)

B. KÄYTTÖTALOUSOSA

1. YLEISHALLINTO

Yleishallinnon tulosalueet ovat hallinto, työllisyyspalvelut, tietohallinto, elinkeinotoimi, konsernipalvelut ja maaseutuhallinto.

Yleishallinto tuottaa tai järjestää kunnanvaltuuston ja -hallituksen palvelut sekä vaalit ja tarkastustoiminnan.

Yleishallinnon toimialaa johtaa talous- ja hallintojohtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015000 YLEISHALLINNON TOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	1 034 318	895 009		895 009	428 483	-466 526	47,9
TOIMINTAKULUT	-2 795 769	-2 817 494		-2 817 494	-1 315 752	1 501 742	46,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 761 451	-1 922 485	0	-1 922 485	-887 269	1 035 216	46,2
Poistot ja arvonalentumiset	-20 789	-6 145		-6 145	-10 394	-4 249	169,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 782 240	-1 928 630	0	-1 928 630	-897 664	1 030 966	46,5

Perustelut:

Yleishallinnon toimintatuotot ovat pääosin kunnan sisäisiä. Niiden n. 2,1 % vajaus vertailuarvoon 50 % verrattuna johtuu normaalista kausivaihtelusta. Myöskään kulut eivät ole kertyneet alkuvuodesta aivan arvioidulla tasolla. Tämä johtuu muun ohella siitä, että palkankorotukset ajoittuvat loppuvuodelle. Myös elinkeinotoimen maksatusten ajoituksella on vaikutusta toteumaan. Kokonaisuutena toimialan alijäämä on lähes suunnitellulla tasolla.

1.1 Hallinto

Palvelusuunnitelma:

Hallinnon tulosalue hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, johtoryhmän, yhteistyötoimikunnan ja kunnanjohtajan sihteeritoiminnat, vaalien, tarkastustoiminnan, kunnan henkilöstöhallinnon, työhyvinvointitoiminnan, ay- ja työsuojelutoiminnan, joukko- ja palveluliikenteen, maahanmuuttopalveluiden, jakamattomien eläkekulujen sekä asianhallinnan, arkiston ja asiointipisteen hallinnoimisen.

Keskeistä toiminnassa on hyvän hallintotavan mukainen valmistelu, täytöntöönpano ja laillisuuden valvonta.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015100 Hallinto							
TOIMINTATUOTOT	211 207	106 700		106 700	104 435	-2 265	97,9
TOIMINTAKULUT	-1 383 452	-1 165 773		-1 165 773	-596 865	568 908	51,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 172 245	-1 059 073	0	-1 059 073	-492 430	566 643	46,5

Perustelut:

Toimintatuottojen noin puolta arvioitua paremman kertymän selittää Migrin ukrainalaisten avustamista varten maksamat korvaukset, jotka olivat n. 98 tuhatta euroa, kun koko vuoden arvioitu määräraha on noin 93 tuhatta euroa. Toimintakulut ovat lähes talousarvion mukaiset. Toimintakate oli puolen vuoden tilanteessa 3,5 % talousarviossa arvioitua parempi.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Paperiarkiston digitointi	Suunnitelma ja sen toteutus	Digitointi on aloitettu	Selvitys palvelumallista on käynnissä.
Työhyvinvoinnin kehittäminen	Sovittujen toimien toimeenpano	Sairaspoissaolojen määrä Työhyvinvointikyselyn tulokset	Sairaspoissaolojen määrä on laskenut. Sovittuja toimenpiteitä on toimeenpantu.
Kunnan ohjeiden päivittäminen	Kunnan ohjeiston läpikäynti	Päivitettyjen ohjeiden lukumäärä	Käynnissä.
Vahvistaa maahanmuuttajien alkuvaiheen oikea aikaisia palveluita. Vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista.	Lisätä ja vahvistaa kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Oikea aikainen alkukartoitus monialaisessa yhteistyössä palvelutarpeen mukaan.	Kehitetään tai hankitaan järjestelmä, mitä käytetään alkukartoituksen/kotoutumissuunnitelman kirjaamiseen kunnassa. Järjestelmästä saatavien seurantatietojen käyttö.	Aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Riskinä on, että arkiston digitointi osoittautuu kalliiksi tai sen toteuttaminen ainakin viivästyy. Työhyvinvoinnin toimenpiteet eivät ole sopivia tai riittäviä sairaspöissaolojen vähentämiseksi. Työaika ei riitä kaikkien ohjeiden läpikäyntiin ja päivittämiseen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Kaikki tavoitteiden mukaiset toimenpiteet on aloitettu ja ne etenevät pääosin aikataulussaan. Työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet toimeenpantiin alkuvuodesta, jotta niillä ehdittäisiin saada vaikuttavuutta. Tuloksia kyetään arvioimaan vasta ensi vuonna.

Arkiston digitointihanke on haastava muiden tehtävien ohessa edistettävänä. Saadut tiedot, suunnitelmat ja tarjoukset ovat siinä määrin lupaavia, että rahoituksen löytyessä tavoitteena oleva digitoinnin aloittaminen on toteutettavissa.

Kunnan ohjeiden päivittäminen on siirtynyt kiireellisempien työtehtävien tieltä, mutta päivitystyötä on jatkettu.

Kunnanvaltuusto ja hallitus

Kunnan johtamistoiminnan tarkoituksena on saada kunnan organisaatio ja muu yhteisö toimimaan siten, että kunnan strategia, valitut päämäärät sekä valtuustotason tavoitteet kullekin vuodelle toteutuvat.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa.

Vaalit

Sisältää keskusvaalilautakunnan, äänestysalueen vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan menot. Maaliskuussa 2023 järjestettiin eduskuntavaalit.

Tarkastustoiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanvaltuuston päätettävät kunnan hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioida toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHTT Taina Törrönen. Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut hankitaan myös BDO Audiator Oy:ltä.

Asiointipiste

Asiointipisteestä on saatavana Joroisissa kunnan lisäksi Kelan, työ- ja elinkeinotoimiston ja poliisin palveluja. Asiointipiste on kirjastolla, jossa sen aukioloajat ovat klo 9–12, mutta palvelua on saatavissa supistetummin myös muina aikoina kirjaston henkilökunnalta.

Tyhy-toiminta

Tavoitteena on, että toimintaohjeet työhyvinvoinnin lisäämiseksi ovat käytössä ja ovat tutut koko organisaatiolle.

Tyhy-toimintaan on varattu yhteensä n. 18 000 €, josta n. 13 500 € käytetään henkilökunnan liikunta- ja kulttuurietuun (100 €/hlö/vuosi). Loput pyritään käyttämään yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen.

Jakamattomat eläkekulut

Koostuvat kunnan olemassa olevista eläkevastuista, joiden määrään ei voi vaikuttaa.

Ay- ja työsuojelutoiminta

Ay- ja työsuojelutoimen asiat käsitellään kunnan yhteistyötoimikunnassa, joka kokoontuu vuodessa kulloinkin tarpeellisen määrän asioiden käsittelemiseksi.

Maahanmuuttopalvelut

Kunnan kotouttamisohjelma edistää kotouttamista ja monialaista yhteistyötä. Maahanmuuttajia tuetaan kiinnittymään uuteen yhteiskuntaan maahanmuuton alkuvaiheessa.

Vastuhenkilö: Maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattori

Joukko- ja palveluliikenne

Joukkoliikenteen tavoitteena on kuntalaisten liikkumismahdollisuuksien parantaminen. Joukkoliikenteen kustannuksiin sisältyvät menot osuuksista Ely:n maksamiin linja-autovuoroihin. Palveluliikenteen kustannuksiin sisältyy palveluauto Palin kustannus. Palveluauto toimii sekä kutsuliikenteenä että vakiintuneilla viikoittaisilla reiteillä. Toiminta on kunnan kustannettavaa. Liikennöitsijä vähentää lipputulot kunnan maksuosuudesta.

Vastuhenkilö: Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö

1.2 Työllisyyspalvelut

Palvelusuunnitelma:

Tavoitteena on tarjota nuorille ja pitkäaikaistyöttömille mahdollisuuksia työllistymiseen ja työelämään esim. työpaja- ja palkkatukitoiminnan kautta.

Vastuhenkilö: Maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattori

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015200 Työllisyyden hoito							
TOIMINTATUOTOT	172 414	81 700		81 700	38 446	-43 254	47,1
TOIMINTAKULUT	-428 687	-378 375		-378 375	-188 138	190 237	49,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-256 273	-296 675	0	-296 675	-149 692	146 983	50,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2 068	-2 068		-2 068	-1 034	1 034	50,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-258 341	-298 743	0	-298 743	-150 726	148 017	50,5

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1–6 kk
Pyritään lisäämään kunnan palkkatukityöllistämistä ja siten vahvistamaan pitkäaikaistyöttömien työllistymistä avoimille työmarkkinoille	Aktiivinen yhteistyö TE-palvelujen kanssa	Palkkatuella palkattujen määrä	Palkkatuella palkattuja työntekijöitä kunnan eri toimialoilla on tällä hetkellä yhteensä 8 henkilöä sekä 2 henkilöä velvoitetyössä.
Kuntouttava työtoiminta palvelee organisaatiomuutoksesta huolimatta edelleen kuntaa ja kuntalaisia	Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen yhteistyössä HVA:n kanssa	Asiakasmäärät Toteutunut palvelu	Asiakkaita kuntouttavassa työtoiminnassa 12. Nuorten työpajalla 2 asiakasta kuntouttavassa työtoiminnassa. Palvelurakenteen tarkastelua ja uudelleen järjestelyjä aloitettu yhteistyössä HVA:n kanssa.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

- Palkkatuella ei saada rekrytoitua riittävästi työttömiä työnhakijoita, aktivointimallista huolimatta
- Henkilöstöressurssien riittävyys

TE24 vaatii jatkossa lisä resurssointia toiminnan suunnitteluun ja käynnistämiseen. Nykyinen resurssi on maahanmuuttaja- ja työllisyyskoordinaattorilla 50 % työajasta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Panostamalla nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen edistetään kuntalaisten ja erityisesti nuorten hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä. Työllisyysenhoidossa kiinnitetään huomioita työllistämistoimien oikea-aikaisuuteen, sekä jatkopoluttamiseen kohti avoimia työmarkkinoita.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on 1.1.2023 Pohjois-Savon Hyvinvointialueella. Tällöin yksi työpajaohjaaja ja esihenkilö siirtyi HVA:n palvelukseen. Kunta tarjoaa kuitenkin kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille toimintaa kunnan työpajassa ja mahdollisissa muissa kunnan yksiköissä. Toimintaan tarvittava määräraha tulee varata mm. kalustoon ja sen kunnossapitoon, tarvikkeisiin jne. Aktivointisuunnitelmat tekee jatkossa Pohjois-Savon hyvinvointialue.

Määrärahat kunnan omaan työllistämistoimintaan on koottu yhden hallinnonalan alle. Yksikkö jakaantuu työpajaan sekä muuhun työllistämiseen. Nuorten työpaja siirtyi 1.1.2023 sivistystoimeen nuorisopalvelujen toimialueeseen. Työllisyysyksikössä on varattu määrärahoja yritysten kesätyöllistämistukeen, kunnan kesätyöllistämiseen, palkkatukeen sekä velvoitetyöllistämiseen. Palkkatukeen on varattu aiempaa enemmän määrärahaa, tavoitteena työllistää palkkatuella nykyistä useampi henkilö. Tällä toimenpiteellä pyritään vähentämään työmarkkinatuen kuntaosuutta mahdollisuuksien mukaan. Palkkatuki uudistuksen 1.7.2023 myötä tulleita muutoksia täytyy seurata systemaattisesti. Toimintaa täytyy kehittää vaikuttavammaksi jo työttömyyden alkuvaiheessa.

V. 2025 TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle. TE2024 uudistuksen valmistelu valtakunnan tasolla etenee ja eduskunta hyväksyi 1.3.2023 esityksen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 207/2022 vp). Työllisyysyksikkö on osaltaan mukana uudistuksen valmistelussa.

1.3 Tietohallinto

Palvelusuunnitelma:

Tietohallinnon asiantuntijapalvelut ostetaan Varkauden kaupungilta. Asiantuntijapalvelut kunnan ja kuntakonsernin yhtiöiden käyttämien ohjelmistojen ja laitteiden toiminnasta ja ICT-tukihenkilöpalveluista ja asiantuntijapalveluista. Palvelu sisältää myös tietohallintojohtajan palveluita ja tietosuojavastaavan tehtävät.

Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015300 Tietohallinto							
TOIMINTATUOTOT	184 600	193 700		193 700	97 364	-96 336	50,3
TOIMINTAKULUT	-186 872	-193 700		-193 700	-113 602	80 098	58,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 272	0	0		-16 238	-16 238	-100,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Servereiltä pilvipalveluksi	Suunnitelman tekeminen	Suunnitelma valmistuu	Toteutunut osittain
Tietohallinnon varautuminen	Varautumissuunnitelman testaus	Testaus suoritetaan	Ei toteutunut

Vuoden 2023 alusta SOTE-toiminnot siirtyivät Itä-Suomen kunnilta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Muutoksella on ollut vaikutusta myös Varkauden kaupungin ja Joroisten kunnan väliseen tietohallintopalvelusopimukseen. Uusi tietohallintopalvelusopimus astui voimaan 1.1.2023. Se sisältää edelleen tietohallinnon johtamispalvelut ja IT-tuen, jotka Varkauden kaupungin tietohallinto toimittaa Joroisten kunnalle. Oleellisin muutos on IT tukihenkilön työpanos, joka jatkossa kohdistuu 75% Joroisten kunnalle sekä 25% Varkauden kaupungille. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen IT-tuen työpanosta ei enää kohdistu terveydenhuollon ylläpitämiseen vastuiden siirryttyä hyvinvointialueelle.

Vuoden ensimmäisellä kvartaalilla aloitettiin kaksivaiheisen kirjautumisen käyttöönotto henkilöstön sähköpostijärjestelmään. Kaksivaiheinen kirjautuminen estää tehokkaasti kalasteluviestien kautta mahdollisesti vuotaneiden tunnusten hyväksikäyttöä ja siten parantaa tietoturvallisuutta. Käyttöönottoa jatkettiin toisella kvartaalilla.

Toenperän kirjastoyhteistyö Joroisten, Juvan ja Rantasalmen kesken päättyi vuoden vaihteeseen. Vuoden alussa toteutettiin kirjastojärjestelmien eriytymistä. Joroisten osalta mm. kirjaston tiedostot siirrettiin kuntien yhteisestä JJR-ympäristöstä Joroisten kunnan omalle palvelimelle. Vastaavasti kirjaston tietokoneet siirrettiin kirjaston toimialueesta Joroisten kunnan toimialueelle. Keskustelua on käyty laajemminkin kuntien yhteisen JJR-tietoympäristön tulevaisuudesta. Alustavasti pyydettiin ja saatiin tarjous JJR-ympäristössä sijaitsevan asianhallintajärjestelmä Dynastyn siirtämisestä toimittajan omaan pilvipalveluun. Päätös siirrosta tehtiin toisen kvartaalin lopussa. Katsauskauden jälkeen aloitettiin lisäksi keskustelut Joroisten ja Juvan kanssa JJR ympäristön jatkosta.

Vuoden 2023 ensimmäisen kvartaalin lopulla toteutettiin reititysmuutos Joroisten kunnan tietoverkkoon. Reititysmuutoksella suoraviivaistettiin tietoliikenteen kulkua poistamalla turhia lenkkejä. Reititysmuutoksen jälkeen Mutalantie 2 kiinteistön tietoliikennetyhteudet jäivät tarpeettomiksi ja kyseisen kiinteistön tietoliikennetyhteys on irtisanottu vuoden toisella kvartaalilla. Laskutus tarpeettomaksi jääneestä tietoliikennetyhteudesta päättyi heinäkuun lopussa.

Joroisten kunnan tietoturvapoliittikkaa sekä tietoturvakäytäntöjä, jotka ovat omina dokumentteinaan päivitettiin vuoden ensimmäisellä puoliskolla ja päivitystyö saatiin valmiiksi katsauskauden jälkeen elokuussa.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Suurimmat riskit liittyvät mahdollisiin ennalta arvaamattomiin tietojärjestelmähäiriöihin tai laiterikkoihin. Riskien toteutuessa vikojen korjauksista voi aiheutua kustannuksia laitehankintojen ja asentamiskustannusten muodossa. Ukrainan sodan vuoksi riski myös tahallisesta tietojärjestelmähäiriöiden aiheuttamisesta on kasvanut.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Joroinen, Juva ja Rantasalmi ovat hankkineet yhteishankintana konosalipalveluita MPY:n hallinnoimasta konesalista. Juva on irtaantunut yhteistyöstä, joten konesalin käyttöä jatkavat Joroinen ja Rantasalmi. Konesalilla on vielä taloudellista käyttöikää jäljellä. Tapauskohtaisesti on jo tarkasteltu ja otettu käyttöön pilvipalveluita. Konesalista irtaantumista ja kokonaan pilvipalveluihin siirtymistä on aloitettava valmistelemaan suunnitelmallisesti.

ICT-kustannukset ovat nousseet kaikilla palveluntuottajilla, joilta palveluja hankitaan, n. 5–10 % yleisen maailmantalouden ja toimialan kustannuskehityksen vuoksi. Juvan irtaantuminen MPY:n konesalista aiheuttaa sen kustannusten jakamisen Rantasalmen kanssa, jolla arvioidaan olevan n. 10 000 euron lisäkustannusvaikutus, jota ei ole vielä huomioitu. Tämä on huomioitu aikanaan konesalin päivittämisestä päätettäessä. Säästöä saadaan vuonna 2022 ja alkuvuonna 2023 toteutetuista tietoliikenteen uudelleen järjestelyistä.

1.4 Elinkeinotoimi

Palvelusuunnitelma:

Kunta hankkii ostopalvelusopimukseen perustuen kunnassa oleville yrityksille niiden tarpeiden mukaista neuvontaa sekä hanke- ja kehittämispalveluja Navitas Kehitys Oy:ltä. Kunnalla on käytössä koko kehitysyhtiön palveluverkon palvelut.

Kunnanvirastolla Navitas Kehitys Oy:n sivutoimipisteessä työskentelevän yritysasiantuntijan ja kehitysyhtiön palvelut ovat saatavissa lähipalveluina.

Elinkeinotoimi tuottaa yritysneuvonnan lisäksi kuntamarkkinointiin liittyviä palveluja yhdessä kunnan osoittaman 0,25 htv:n resurssin (palvelusihteeri) kanssa.

Yritysten perustamisneuvonta ostetaan toistaiseksi voimassa olevalla yhteistyösopimuksella Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:ltä.

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja ja Navitas Kehitys Oy

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015400 Elinkeinoyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	157	150 000		150 000	18	-149 982	
TOIMINTAKULUT	-263 564	-619 627		-619 627	-166 970	452 657	26,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-263 407	-469 627	0	-469 627	-166 952	302 675	35,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2 937	-2 938		-2 938	-1 469	1 469	50,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-266 344	-472 565	0	-472 565	-168 421	304 144	35,6

Perustelut:

1-6 kk toteuma vielä varsin maltillinen, koska mm. Navitas Kehitys Oy oli laskuttanut vain yhden kerran yritysasiantuntijan ostopalvelua ensimmäisen 6kk aikana. Laskutus tulee kolmen kuukauden periodeissa jälkikäteen.

Lisäksi talousarviossa mukana v. 2022 valtuuston hyväksymä 134 916 eur määräraha Kai-Ka-La -infra-osuuskunnan valokuituhankkeelle, joka ei ole toteutunut.

Suunnitteilla olevia kuntamarkkinointitoimenpiteitä ja -kustannuksia toteutuu tulevien kuukausien aikana.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1–6 kk
Tehdään aktiivinen elinkeino-ohjelma	Elinkeino-ohjelman valmistelu yhdessä päättäjien ja sidosryhmien kanssa.	Aktiivinen elinkeino-ohjelma.	Nimetty ohjausryhmä, missä mukana viranhaltijoista: Jaakko Kuronen, Petri Miettinen ja Joonas Tyrväinen Luottamushenkilöistä: Kimmo Ihalainen, Päivi Anias, Hannu Lahtinen ja Pauli Räisänen. Ohjausryhmä on kokoontunut kerran ennen kesälomakautta. (26.5.2023) Keskusteltu, että elinkeino-ohjelma korvattaisiin nimellä: elinvoimaohjelma.
Laaditaan kehittämissuunnitelma VT5-risteysalueen, lentokentän, sataman ja Kotkatharjun alueelle.	Palkataan hankekoordinaattori sekä hankeassistentti. Tuetaan hanketyötä yhdessä ohjausryhmän kanssa.	Kehittämissuunnitelman valmistuminen vuoden 2023 aikana.	Hanketyö ollut hyvässä vauhdissa. Ennen kesälomakautta kilpailutettiin lentopaikan kehittämissuunnitelman hankinta ja päätettiin tilata työ Aii Air Space:lta. Muiltakin osin eri osa-alueiden kehityssuunnitelmat edenneet suunnitellusti. Paikkatieto-osaamisen myötä (hankeassistentti) on saavutettu merkittäviä hyötyjä kunnan maankäytön suhteen. Mm. laaja ”energiakartta” koko kunnan alueesta on valmistumassa.
Lentopaikkayhtiön toiminnan käynnistyminen	Kunnan, Varkauden lentokerhon, Varkauden Siviili-ilmailusäätiön ja Varkauden kaupungin yhteistyö.	Toimiva osakeyhtiö.	JoWa Aviation Oy (Y: 3335460-6) rekisteröity 1/2023. Osakeyhtiö on toiminnassa. Hallituksen kokoonpanoon tehty muutoksia, koska aiemmin nimetty hallituksen puheenjohtaja Joonas Tyrväinen nimettiin yhtiön osa-aikaiseksi toimitusjohtajaksi, ja yhtiön säännöissä mainittu, että toimitusjohtaja ei voi olla hallituksen jäsenenä. Joonas Tyrväisen korvaajaksi hallitukseen Joroisten kunnan edustajana nimettiin Jani Kautto. Yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi nimettiin

			Varkauden siviili-ilmailusäätiön edustaja, Jari Sistonen.
--	--	--	---

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys. Perustyön lisäksi aikaresurssia vie Navitas Kehityksen kautta tulevat mahdolliset hanketyöt ja muu osallisuus. Markkinointi- ja kehitystyön lisäksi aikaa toivoisi jäävän enemmän yritysten ja yrittäjien tapaamiseen ja heidän toimintojen kehittämiseen.

Elinkeinotoimen osalta merkittäviä taloudellisia riskejä kunnan kannalta ei ole.

Yritysten kannalta elinvoiman lisääntymisen keskeisenä riskinä ovat mm. nopeasti nouseva inflaatio, voimakas korkojen nousu sekä työvoimapula.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Yritysten taloudellisia vaikutuksia korostanut etenkin voimakas ja edelleen jatkuva korkojen nousu. Vaikuttaa merkittävästi investointien suunnitteluun. Lisäksi myöskään alkuvuonna yritystukien rahoitusinstrumenttien hakutyökalut eivät ole avautuneet järjestelmäongelmien vuoksi. (Leader) Myöskin mm. ELY:n ja JTF:n rahoituspäätökset viivästyneet edelleen.

Elinkeinotoimen henkilöstö- ja aikaresurssin niukkuus on näkynyt koko alkuvuoden. Toki myös lentopaikkayhtiön toiminnan käynnistyminen on oman osansa tähän vaikuttanut. Ennakoivalla kalenteroinnilla toivotaan helpotusta ja aikataulujen järkevöittämistä.

Elinkeinotoimen osalta merkittäviä taloudellisia riskejä kunnan kannalta ei ole ollut.

Matkailu

Matkailun kehittämisestä ja edistämisestä vastaa Visit Joroinen ry.

Kunta osallistuu Visit Joroinen ry:n perusrahoituksen turvaamiseen. Rahoituksen tasosta päättää kunnanvaltuusto kunnan vuosittaisen talousarvion yhteydessä. Matkailuun liittyvien erillisten hankkeiden kuntarahoitusosuuksista päättää kunnanhallitus. Kunta toimii matkailutoimintaa edistävänä mahdollistajana tonttien, kaavoituksen ja infran osalta.

Visit Joroinen ry:n uudeksi toiminnanjohtajaksi palkattiin Eve Antikainen.

Kunnan matkailuneuvonnan ja -infon palvelut ovat digitaalisesti saatavilla Liikenneasema Jari-Pekassa sijaitsevassa infopisteessä. Vilkkaimpien matkailukausien ajaksi palkataan opiskelijoita infopisteen oppaiksi.

Kunta on osakkaana 19 % omistusosuudella Bomila Resort Oy:ssä, joka on hakenut JTF-hankerahoitusta majoitusinvestointeihin Kotkatharjun alueelle. Hankepäätöstä ei ole vielä saatu.

Kuntamarkkinointi

Kunta viestii, markkinoi ja tiedottaa sähköisissä kanavissa digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödyntäen. Markkinoinnin tavoitteena on lisätä ja vahvistaa niin kuntalaisten, kuin ulkopaikkakuntalaistenkin myönteistä tietoisuutta ja käsitystä Joroisten kunnasta.

Nuori Yrittäjyys -ohjelman kautta lukiolainen yrittäjä suorittanut kesän aikana Joroisten kunnan sosiaalisen median markkinointia ns. ”kesäsomettajana”.

Joroisten kunta on vahvasti esillä myös kuluvan kesän tapahtumissa: Finntriathlon Joroinen (perusmatkan SM-kilpailu, 40v-juhlakilpailu), Joroisten musiikkipäivät sekä Elävä Maaseutu -messut.

JS Suomi -mainosyhtiön kanssa toteutetaan markkinointimateriaalia painoesitteen ja digitaalisten mainosten muodossa.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinotoimi toimii aktiivisena tiedonhankkijana ja sen edelleen välittäjänä elinkeinoelämän suuntaan. Yritysasiantuntija tekee yritys kohtaista kehittämistyötä työpanoksellaan ja hanketoiminnan avulla. Elinkeinotoimi kanavoi Navitas Yrityspalveluilla olevaa erityisosaamista joroislaisten yritysten käyttöön.

Kunta edistää koulun, yritysten ja oppilaiden välistä yhteistyötä TET harjoittelun ja Kesäyrittäjyys/Nuori Yrittäjyys -kampanjan avulla.

Nuori Yrittäjyys -ohjelman myötä tänä vuonna mukana kaksi nuorta yrittäjää, jotka myöhemmin oletettavasti myös oikeutettuja kunnan nuoren yrittäjän tukeen. Toinen yrittäjä Joroisten lukiosta, toinen Varkauden Savoniasta.

Yrittäjien kesätyöllistämistukihakemuksia nuorten työllistämiseen oli tullut kesäkuun loppuun mennessä ennätysmäärä, 61 kpl.

Elinkeinotoimen hankkeet

Hankkeisiin osallistumisesta päättää kunnanhallitus tai kunnanjohtaja toimivaltansa puitteissa.

Elinkeinotoimen avustukset

Kunnan myöntämät avustukset edellyttävät voimassa olevaa yhteistyösopimusta ja niistä päättää kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai yritysasiintuntija toimivaltansa puitteissa.

Saavutettavuus

Kunta osallistuu aktiivisesti viitosväylän, sekä VT5-risteysalueen kehittämiseen.

1.5 Konsernipalvelut

Palvelusuunnitelma:

Konsernipalvelut tuottavat kunnan koko organisaatiolle kirjanpito-, palkanlaskenta- ja muut laskentatoimen palvelut, oikeudelliset palvelut sekä hallinnollisia isännöintipalveluja. Lisäksi tulosalue hallinnoi kunnan omistamia kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä sekä asuntoja yhteistyössä teknisen toimen ja isännöintipalvelut Iston (ostopalvelu) kanssa.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha taulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015500 Konserniyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	465 940	362 909		362 909	188 220	-174 689	51,9
TOIMINTAKULUT	-533 194	-419 934		-419 934	-234 526	185 408	55,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-67 254	-57 025	0	-57 025	-46 306	10 719	81,2
Poistot ja arvonalentumiset	-15 784	-1 139		-1 139	-7 892	-6 753	692,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-83 038	-58 164	0	-58 164	-54 198	3 966	93,2

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Raporttien ja TP rakennemuutos	Päivitetään rakenne ja sisältö	3 raporttia ja TP valmistuvat	2/4 raporttia valmistunut.
Konserniyhtiöiden kirjanpidon uudistaminen	Käyttöön otetaan uudet kirjanpito- ja isännöinnin ohjelmistot	Ohjelmistot ovat käytössä	Toteutunut.
Koy Kunnantalon purkaminen	Valmistellaan Koy:n purkaminen	Suunnitelma Koy:n purkamiseksi	Aloittamatta.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys perustyyöhön ja muutosten läpivientiin sekä poikkeustilanteissa.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Palkanlaskentapalveluiden ja kirjanpito- ja laskentapalveluiden kustannuspaikkojen määrärahojen käyttö on edennyt suunnilleen suunnitelmanmukaisesti. Kasvaneita kustannuksia ei ole vielä siirretty kunnan sisäisiin kuluihin. Tarvittavat muutokset tehdään talousarviossa 2024.

Henkilöstön työaika palautui keväällä tilinpäätöksen valmistelun jälkeen suhteellisen normaaliksi ja ylityömääräykset päättyivät.

1.6 Maaseutuhallinto

Palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto hoitaa maaseutuhallinnon tehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Vastuhenkilö: Maaseutupäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015600 Maaseutuhallinto							
TOIMINTAKULUT		-40 085		-40 085	-15 652	24 433	39,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-40 085	0	-40 085	-15 652	24 433	39,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Uuden ohjelmakauden tukiehtojen tunteminen	Valtakunnallisesti suunnitellut viljelijäkoulutukset, joita toteutetaan yhteistyössä Elyn ja yt-alueiden kanssa; viljelijäkoulutuksia myös kuntakohtaisesti	Teams-koulutuksia valtakunnallisen suunnitelman mukaisesti ja joka yt-alueen kunnassa vähintään yksi viljelijöiden lähikoulutus, tiedotusta sähköpostitse ja paikallislehtien artikkeleilla	Viljelijätukikoulutuksia järjestetty Elyn kanssa P-Savossa teamsillä, E-Savossa livenä kaupungeissa ja yt-alueen koulutuksena Joroisissa. Lisäksi lehtijuttuja muutoksista sekä facebook- ja sähköpostitiedotusta.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Viljelijätukihallinnossa tapahtuu vuonna 2023 merkittäviä muutoksia niin viljelijöiden kuin hallinnonkin osalta. Hallinnossa osa entisistä tehtävistä jää pois ja tilalle tulee uusia tehtäviä, joiden määrä ja ajoittuminen on vielä osittain avoin. Epävarmuustekijöistä huolimatta henkilöstö on suunniteltu pidettävän vuoden 2022 tasolla. Vuonna 2022 Rantasalmen yhteistoiminta-alue oli maan 4. tehokkain (mittarina tukihallinnon kustannukset / tukea hakenut tila), mikä oli ennen kaikkea vähäisen henkilöstömäärän ansiota. Vuodelle 2023 aiheuttaa epävarmuutta hallinnon tiukka aikataulu omaksua merkittävät muutokset maataloustukiehdossa, ja välittää sen jälkeen riittävästi oikeaa tietoa viljelijöille. Viljelijöille on tärkeää omaksua tukiehtojen ja toimintatapojen muutokset, joita ovat mm. jatkuva satelliittivalvonta, vipumobiiliin mahdollistama vuoropuhelu hallinnon kanssa sekä koko kasvukauden kestävä muutosmahdollisuus. Maatilojen elinvoimaisuuteen vaikuttaa erityisen paljon myös maailmanpolitiikan tilanne, joka on vuonna 2022 näyttäytynyt erittäin korkeina viljelykustannuksina (lannoitteet, polttoaineet, sähkö, rehut) ja osittain jopa saatavuusongelmana (lannoitteet). Vuonna 2023 esimerkiksi lannoite- ja viljamarkkinoilla on edelleen merkittävää epävakautta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vuoden 2023 alusta noudatettavat uudet tukiehdot tuovat merkittäviä muutoksia maataloustukihallinnon järjestelmään. Muutosta on kuvattu EU-ajan suurimmaksi. Osa valvonnasta korvautuu hallinnon ja viljelijän välisellä vuoropuhelulla, jossa viljelijällä on mahdollisuus muuttaa tukihakemusta koko kasvukauden ajan ilman sanktioita. Vuoropuhelua hoidetaan muun muassa uudella vipumobiili-sovelluksella. Uusien tukiehtojen ja teknisen osaamisen varmistamisella tuetaan alueen maatalojen elinvoimaa.

Alkuvuodesta on keskitytty uusien tukiehtojen ja vipumobiilin käyttöönoton kouluttamiseen. Kesäkuun alussa koulutettiin viljelijöitä tukihakemusten muutosmahdollisuuksista ja satelliittivalvonnasta. Talousarvion kustannustoteutuma ei näytä ajanjaksolla 1-6 aivan todellista tilannetta, sillä kustannuksiin ei sisälly vielä Mikkelistä ostetun maaseutuasiamiehen työtä (ensimmäisen vuosipuoliskon laskutus on tapahtunut elokuussa). Talousarvion arvioidaan kuitenkin toteutuvan koko vuoden osalta suunnitelman mukaisesti.

2. SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen tulosalueet ovat sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, hyvinvointi, kirjasto ja vapaa sivistystyö.

Sivistystoimen toimialaa johtaa sivistysjohtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030010 SIVISTYSTOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	971 225	466 360		466 360	229 273	-237 087	49,2
TOIMINTAKULUT	-9 357 586	-9 651 643		-9 651 643	-4 867 819	4 783 824	50,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 386 361	-9 185 283	0	-9 185 283	-4 638 546	4 546 737	50,5
Poistot ja arvonalentumiset	-22 562	-1 459		-1 459	-5 824	-4 365	399,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 408 923	-9 186 742	0	-9 186 742	-4 644 369	4 542 373	50,6

Perustelut:

Varhaiskasvatuksen toiminnan kehittäminen aloitettiin Varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelman työstämisellä. Järjestämissuunnitelman tuotetaan vuosille 2024–2028. Suunnitelman tavoitteena on ratkaista varhaiskasvatustoiminnan peruskysymyksiä lapsimäärän vähenemisestä johtuviin kysymyksiin. Ratkaisuja haetaan mm. seuraaviin asioihin: vuoroahoito, johtamisjärjestelmä, henkilöstömitoitus, tilakysymykset jne. Varhaiskasvatuksessa poissaolot ovat olleet merkittäviä. Henkilöstön jaksaminen on myös koetuksella.

Perusopetuksessa toimintaa on lähdetty kehittämään tuen oppilaiden näkökulmasta. Tähän kehittämistyöhön liittyy johtamismallin, tiimimallin sekä erityisopetuksen kehittäminen. Suunnitteilla joustavan perusopetuksen aloittaminen. Tulevan lukuvuoden valmistelut työjärjestyksien ja rekrytointien osalta ovat edenneet hyvin. Poissaoloja on ja henkilöstön jaksaminen on koetuksella. Perusopetuksen kehittämisellä haetaan myös helpotusta henkilöstön kokemaan kuormaan.

Lukio koulutuksessa muutettiin painotusta kohti kansainvälisyyttä sekä yrittäjyyttä. Yhteishaun tuloksia saatiin ja ensisijaisia hakijoita oli 26 opiskelijaa. Tämä on hyvä määrä. Näistä 7–9 opiskelijaa ovat kansainvälisiä.

Hyvinvoinnin nuorisotoimen vastuualueella aloitti vuoden alusta nuortentyöpaja Reppu. Alkuvuonna on suunniteltu nuortenpajan toimintasuunnitelmaa sekä järjestetty nuorisolain mukaista nuortentyöpajaa. Nuorisopalveluita vahvistettiin yhdellä nuorisotyöntekijällä, jonka toimenkuvaan kuuluu myös ehkäisevän päihdetyön sekä HVA:n kanssa tehtävä yhdyspintatyö. Työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja nuorisotyötä on myös vahvistettu mm. junnunuokkareilla. Liikuntatoimen osalta vuoden alusta aloitettiin liikunta- ja ulkoilupaikkojen toiminnallisuuden määrittely.

Kirjastossa toiminta on ollut palvelusuunnitelman mukaista. Hallinnollisesta näkökulmasta on valmistauduttu pitkäaikaisen kirjastotoimenjohtajan eläköitymiseen ja pyritty rekrytoimaan uutta kirjastonjohtajaa. Rekrytointi ei onnistunut ja tällä hetkellä sivistysjohtaja vastaa kirjastotoimesta.

Soisalo-opiston toiminta on toteutunut palvelusuunnitelman mukaan

2.1 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä hyvien edellytysten luominen tehtävien hoitamiseen.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030100 Sivistystoimen hallinto							
TOIMINTATUOTOT		150		150		-150	
TOIMINTAKULUT		-183 253		-183 253	-97 283	85 970	53,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-183 103	0	-183 103	-97 283	85 820	53,1

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Edistetään henkilöstön työhyvinvointia yksikkökohtaisilla työhyvinvointisuunnitelmilla sekä huomioidaan henkilöstön osaamisen kehittyminen vastuualueiden koulutussuunnitelmilla.	Yksiköissä toteutetaan työhyvinvointikyselyt syksyn 2022 aikana ja vastuualueilla tuotetaan koulutussuunnitelmat.	Sairauspoissaolojen määrä. Työhyvinvointikyselyn tulokset.	Sivistystoimen yksiköissä toteutettiin työhyvinvointikyselyt ja niiden pohjalta tuotettiin yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat. Koulutussuunnitelmia varten kerättiin tieto henkilöstön koulutustarpeista.
Varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadukas lapsen ja nuoren kasvu- ja koulupolku.	Tarkastellaan mm. kasvu- ja koulupolun nivelvaiheita, luodaan/päivitetään nivelvaiheisiin toimintamallit.	Seurataan nivelvaiheiden onnistumista ja tarpeen mukaan nivelvaihemallia muokataan.	Sivistyksen johtoryhmässä on aloitettu tarkastelu nivelvaiheista ja mahdollisista kehittämiskohteista.
Kuntalaisten palvelut tuotetaan eri-ikäisille lähellä ja laadukkaasti	Vastuualueilla määritellään, mitä on laadukas palvelu kuntalaisen näkökulmasta. Pyritään toteuttamaan määritelmän mukaista palvelua.	Vastuualueittain sopivissa kohdin tehdyt kyselyt.	Varhaiskasvatuksessa on tarkasteltu laatua järjestämissuunnitelmatyön ohessa varsin laajasti. Perusopetuksen laatua tarkastellaan myöhemmin.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talousarviovuotta 2023 saattaa haastaa monihäiriötilanne mm. valmistavan opetuksen laajuus, valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät lapset ja nuoret, varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys maahantulon näkökulmasta sekä henkilöstön resilienssi. Taloudellisesta näkökulmasta riskejä ovat valmistavan opetuksen tarve ja laajuus, varhaiskasvatuspaikkojen ja tilojen tarpeen kasvu, henkilöstön kuormittuminen monihäiriötilanteen ja yleisen työnkuormittavuuden vuoksi sekä useiden palveluiden järjestäminen yksittäisten työntekijöiden voimin.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Kunnanhallitus myönsi täyttöluvan joustavan perusopetuksen opettajan palkkaamiseen. Tehtävään ei saatu rekrytoitua opettajaa.

2.2 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa, perhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä perheohjaus. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030501 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	316 306	178 030		178 030	102 468	-75 562	57,6
TOIMINTAKULUT	-2 669 797	-2 710 616		-2 710 616	-1 464 838	1 245 778	54,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 353 491	-2 532 586	0	-2 532 586	-1 362 370	1 170 216	53,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 481						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 355 972	-2 532 586	0	-2 532 586	-1 362 370	1 170 216	53,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Varhaiskasvatuspäällikkö tekee tukeen liittyvän hallintopäätöksen kuukauden sisällä siitä, kun huoltajien kanssa on keskusteltu lapsen tuen tarpeesta.	Hyvä ennakointi ja yhteistyö ryhmän henkilöstön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan välillä	Huoltajien kanssa käydystä keskustelusta varhaiskasvatuspäällikön tekemään hallintopäätökseen käytetty aika.	Tuen päätökset: - aikaraja toteutui 15 kpl - aikaraja ei toteutunut 1 kpl
Lapset puheeksi-keskustelusta muotoutuu toimiva työkalu varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja perheiden yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi. Lapset puheeksi – keskusteluja käytäisiin kaikkien varhaiskasvatuksen perheiden kanssa.	Lapset puheeksi-keskustelua tarjotaan jokaiselle perheelle. Henkilökunta ja huoltajat arvioivat LP-keskusteluja ja niistä lapselle ja perheelle koituvaa hyötyä kirjallisesti syksyllä 2023.	Käytyjen LP-keskustelujen määrä/varhaiskasvatuksessa oleva perhe	(Syksyllä 2022 pidettyjen LP-keskustelujen määrä 112/148.) Seuraavat keskustelut Vasu-keskustelujen yhteydessä syksyllä 2023.
Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä on syys- ja	Tyhy-iltapäivät ja -illat suunnitellaan hyvissä ajoin ja	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat.	Kevätkauden tyhyt pidetty sovitusti. Syksyn tyhyt suunnitteilla.

kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja jokaisessa yksikössä yksi tyhyilta.	niiden toteutuminen varmistetaan hankkimalla tarvittaessa lisähenkilökuntaa iltapäivän ajaksi. Henkilökunta arvioi kirjallisesti tyhy-toiminnan vaikutuksia työhyvinvointiin.	Kyselyn tuloksien läpikäyminen ja niistä keskusteleminen tiimeissä ja koko työyksikön palaverissa.	Kysely syksyn tyhyjen jälkeen.
---	--	--	--------------------------------

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle ovat henkilöstön vaihtuvuus, lasten ja perheiden lisääntyneen tuen tarve, pätevien sijaisten heikko saatavuus, turvallisten- ja terveellisten varhaiskasvatustilojen puute sekä valitsevan maailmantilanteen tuomat yllättävät muutokset esim. lasten määrässä.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Alkuvuodessa henkilökunnalla on ollut useita pitkiä sairauslomia, kahdella työntekijällä sairauslomien jälkeen työskentely on jatkunut osasairauspäivärahalla, joka on aiheuttanut jatkuvaa henkilökunnan järjestelyä sekä runsaasti sijaisten tarvetta. Kirkonkylällä jo ennestään täysiin lapsiryhmiin uusien lasten sijoittelu on vaatinut lapsiryhmien uudelleen järjestelyä. Henkilöstön järjestelyä on aiheuttanut myös pankin väistötilan sisäilmaongelmat. Uusien tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten vuoksi on jouduttu kirkonkylällä lisäämään henkilökuntaa puolikkaalla lastenhoitajalla.

2.3 Perusopetus

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tulosalueeseen sisältyvät erityisopetus ja ostettu erityisopetus, APIP-toiminta ja perusopetuksen projektit.

ERITYISOPETUS JA OSTETTU ERITYISOPETUS

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Joroisten kunnassa toimii viisi erityisopettajaa. Kolme heistä toimii lukuvuoden 2022-2023 erityisluokanopettajina ja kaksi laaja-alaisena erityisopettajana. Neljä erityisopettajaa toimii yhtenäiskoulussa ja yksi Kuvansissa. Lisäksi osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa sairaanhoitopiireiltä.

APIP – TOIMINTA

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

PERUSOPETUKSEN PROJEKTIT

Perusopetuksen projektien/hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Joroinen on saanut valtion erityisavustusta seuraaviin hankkeisiin: Kerhotoiminnan kehittämiseen, lukutaidon- ja lukemisen kulttuurin edistämiseen yläkoululla, sekä koronan vaikutusten tasoittamiseen. Perusopetuksen hankkeena aloittaa syksyllä uusi kestävän kehityksen hanke "Ympäristöagentit 2030".

Vastuhenkilöt: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori, vastuopettaja ja Kuvansin koulunjohtaja

Määräraha- ja henkilöstötilaus sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031050 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	212 635	199 286		199 286	46 283	-153 003	23,2
TOIMINTAKULUT	-4 744 263	-5 008 699		-5 008 699	-2 389 420	2 619 279	47,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 531 628	-4 809 413	0	-4 809 413	-2 343 137	2 466 276	48,7
Poistot ja arvonalentumiset	-18 622				-5 094	-5 094	-100,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-4 550 249	-4 809 413	0	-4 809 413	-2 348 231	2 461 182	48,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Yhteisöllisyyden lisääminen kouluyhteisössä	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Oppilaiden osallistaminen tapahtumien järjestelyissä. Kartoitetaan oppilaiden toiveita kyselyn avulla	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä oppilaskyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä on järjestetty kevään 2023 aikana aikaisempaa enemmän.
Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen; oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta.	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja –illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palaverissa.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä on järjestetty kevään 2023 aikana useita.
Kestävä kehityksen huomioiminen koulun arjessa	Perusopetukseen laaditun ympäristökäsikirjan toimeenpano. Ympäristöagentit 2030-hankkeen toteuttaminen.	Lukuvuosiarviointi sekä lukuvuoden aikana järjestettävät MOK-oppimiskokonaisuudet	Hanketyöntekijä edisti käsikirjan jalkauttamista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet.

2.4 Lukiokoulutus

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lukio järjestää yrittäjäkasvatusta ja tarjoaa urheilulinjoja.

Vastuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja vastuupettaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032000 Lukio-opetus							
TOIMINTATUOTOT	51 699	5 700		5 700	1 142	-4 558	20,0
TOIMINTAKULUT	-794 860	-771 864		-771 864	-427 692	344 172	55,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-743 161	-766 164	0	-766 164	-426 550	339 614	55,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Lukion näkyvyyden kasvattaminen	Tuotetaan materiaalia paikallislehtiin, sosiaalisiin medioihin ja kanaviin. Pyritään tekemään paremmin lukion toimintaa näkyväksi myös yhtenäiskoulun puolella ja erilaisissa tapahtumissa	Esimerkiksi toteutetut tapahtumat, erilaiset artikkelit yms. paikallisissa julkaisuissa. Sosiaalisen median mittaaminen/ tavoitettavuus.	Opiskelijat ylläpitivät ja tuottivat sisältöä lukion IG-tilille ja TikTok-tilille. Erasmus-vierailusta tehtiin juttua paikallislehdessä.
Henkisen hyvinvoinnin lisääminen	Toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa erilaisia tempauksia, tapahtumia ja tarvittaessa koulutusta, joiden avulla parannetaan henkistä hyvinvointia lukiossa	Oppilaskunta toteuttaa alkuvuodesta kyselyn opiskelijoiden joukossa, kartoittaen opiskelijoiden tarpeita. Vastaavanlainen kysely toteutetaan henkilökunnan parissa.	Erilaisia tempauksia ja kilpailuja järjestettiin. Hankkeiden kautta järjestettiin asiaan liittyviä koulutuksia ja tapahtumia.
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen.	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta. Työhyvinvointikysely	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja –illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palavereissa.	Hyvinvointisuunnitelmaa päivitettiin ja tehtiin yhdessä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet.

2.5 Hyvinvointi

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntatoimen, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan, kulttuuritoimen ja museon. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa. Nuorten työpaja siirtyy 1.1.2023 työllisyysyksiköstä nuorisotoimeen ja ehkäisevä päihdetyö sosiaalitoimesta sivistystoimeen.

Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluja.

Joroisten hyvinvointikertomus ja –suunnitelma linjaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisestä vuosille 2021 - 2025 kokoamalla yhteen kunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkikuntiin ja linjaa hyvinvointivajeista HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021 - 2025:

- Päihteiden käytön ehkäisy
- Turvallisuuden vahvistaminen
- Terveellisten elämäntapojen edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, HYTE-kerroin.

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035500 Hyvinvointi							
TOIMINTATUOTOT	71 815	79 317		79 317	77 419	-1 898	97,6
TOIMINTAKULUT	-422 032	-536 761		-536 761	-265 006	271 755	49,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-350 217	-457 444	0	-457 444	-187 587	269 857	41,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 459	-1 459		-1 459	-729	730	50,0
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-351 676	-458 903	0	-458 903	-188 316	270 587	41,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Liikuntapalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä.	Järjestetään monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde- ja ikäryhmät huomioon ottaen. Annetaan liikuntaneuvontaa. Tuetaan kolmannen sektorin tuottamia harrastusmahdollisuuksi a.	Ohjattujen ryhmien ja osallistujien määrä. ILOLLA-hanke yhdessä liikuntatoimen kanssa. Myönnettyjen avustusten määrä.	Ohjattuja ryhmiä oli 14 ja osallistujia (ajalla 1.4.–1.6.) 110–130/viikko. Pohjois-Savon Liikunta ry:n hallinnoima ILOLLA-hanke käynnistyi vuoden alussa ja yhdessä hankkeen kanssa järjestettiin kesäkuussa kolme ulkojumppaa, osallistujia oli yhteensä 16. Avustuksia myönnettiin 12 kpl.
Nuorisopalvelut tukevat ja lisäävät nuorten hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksi a.	Nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita ja tilatoimintaa lähipalveluna. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa jokaisen nuoren, joka hänelle on ilmoitettu. Nuorten työpaja auttaa pajalla olevia nuoria löytämään	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoimint a. PAREnt-tilastointijärjestelmä. PARty-tilastointijärjestelmä.	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoimint a toteutui suunnitelman mukaisesti. Kesäretki Särkänniemeen oli 6.6. ja junnunuokkarit 12.–22.6. Etsivässä nuorisotyössä oli 18 kontaktoitua nuorta ja

	kunkin elämäntilanteeseen sopivan ratkaisun yksilöllisen ohjauksen avulla.		nuorten työpajatoiminnassa kymmenen nuorta.
Kulttuuripalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään kulttuuritoimintaa, ylläpidetään kulttuuriperintöä ja kehitetään kyliä.	Kulttuuritoiminta. Museon toiminta. Kylien toiminta.	Vuoden Luontokuvat 2022-näyttely oli kirjastossa 14.4.-28.5.2023. Veteraanipäivän lipunnosto ja seppeleenlasku olivat 27.4.2023. Koululaisten teemapäivät olivat museolla 25.-26.5. ja museon kesätoiminta käynnistyi 1.6.2023. Kylien kehittämisavustusta myönnettiin seitsemälle hakijalle, yhteensä 18 000 €.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä päihdetyö siirtyvät sivistystoimen alle, jolloin riskinä voi olla se, että kunnalla ei ole riittävästi resursseja toteuttaa toimintaa. Joroisten työpajalle on myönnetty valtionapukelpoisuus 1.11.2021 lukien, mutta uuden toiminnan myötä valtionapukelpoisuus arvioidaan uudelleen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet.

2.6 Kirjasto

Palvelusuunnitelma:

Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa sekä osallistumaan savolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä savolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista ja kunnan strategia ja niiden mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034000 Kirjastotoimi							
TOIMINTATUOTOT	318 771	3 877		3 877	1 962	-1 915	50,6
TOIMINTAKULUT	-623 850	-333 197		-333 197	-173 938	159 259	52,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-305 079	-329 320	0	-329 320	-171 976	157 344	52,2

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
---------	----------------------	----------------------	----------------

Kulttuuritapahtumat ja muut tapahtumat lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa sekä kehitetään edelleen omatoimisen toiminnan malleja.	Kirjastossa järjestettävien tapahtumien määrä. Osallistujien määrä.	Tapahtumia 16 ja osallistujia 390.
Asukkaiden monipuolisen lukutaidon tukeminen. Monipuolinen lukutaito on keskeinen edellytys aktiivisen kansalaisuuden toteutumiselle.	Kirjasto opastaa tieto- ja viestintäteknologian käytössä. Henkilöstö osaamisen ylläpito	Digituen asiakaskäyntien määrä	Asiakaskäyntejä 47.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Kirjaston asiakaspalveluaika on haavoittuvainen nykyisellä henkilöstömäärällä.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Riskit eivät ole toteutuneet.

2.7 Vapaa sivistystyö

Palvelusuunnitelma:

Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto), taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä (musiikkiopisto, musiikkileikkikoulu ja tanssikoulu) ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä (tanssikoulu, kuvataidekoulu, käsityökoulu, taideleikkikoulu ja musiikkikoulu).

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-alueita on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035000 Vapaa sivistystyö							
TOIMINTAKULUT	-102 785	-107 253		-107 253	-49 642	57 611	46,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-102 785	-107 253	0	-107 253	-49 642	57 611	46,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1–6 kk
Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja näin edistää kuntalaisten hyvinvointia.	Kansalaisopisto tarjoaa musiikkia, kädentaitoja, kuvataiteita, tanssia, liikuntaa, kieliä, teatteria, kirjallisuutta, kotitaloutta, tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta koulutusta. Taiteen perusopetus on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.	Joroislaisten osallistujien lukumäärä	Soisalo-opiston opetukseen on osallistunut 408 joroislaista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Käyttäjäkunta vähenee kunnan ikärakenteen ja väestötappion myötä, jolloin osallistujia on vähemmän.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:
Riskit eivät ole toteutuneet.

3. TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen tulosalueet ovat teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu, kuntatekniikka, kiinteistö- ja ruokapalvelut, maa- ja metsätilat, rakennusvalvonta, teknisen toimen projektit ja vesihuoltolaitos.

Teknisen toimen toimialaa johtaa tekninen johtaja.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042010 TEKNINEN TOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	4 472 651	4 482 652		4 482 652	2 461 746	-2 020 906	54,9
TOIMINTAKULUT	-4 902 150	-4 412 001		-4 412 001	-2 492 572	1 919 429	56,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-429 499	70 651	0	70 651	-30 826	-101 477	-43,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 306 292	-974 523		-974 523	-492 655	481 868	50,6
TILIKAUDEN TULOS	-1 735 791	-903 872	0	-903 872	-523 480	380 392	57,9
Varausten ja rahastojen muut	21 048				14 736	14 736	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 714 744	-903 872	0	-903 872	-508 745	395 127	56,3

Perustelut:

Yleistä

Teknisen toimen talousarviossa huomioon otettavat merkittävimmät muutokset liittyivät hyvinvointialueen toiminnan aloittamiseen. Tähän liittyvät muutokset ovat olleet pelastustoimen siirtyminen pois kunnalta, ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) siirtyminen teknisen toimen talousarvioon, terveysaseman puhtauspalveluiden siirtyminen pois tekniseltä toimelta sekä hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen vuokratulojen muutokset. Tällä hetkellä mitään erityistä talouteen tai toimintaan liittyviä vastoinkäymisiä ei ole esiintynyt vaan teknisen toimen osalta muutos on sujunut pääosin hyvin.

Energian sekä muiden kustannusten yleinen nousu on tapahtunut pääosin oletetun mukaisesti. Muu kustannusten nousu on jatkunut vuoden mittaan.

Talous

Teknisen toimen toimintakate ilman vesihuoltolaitosta on 70 000 € positiivinen kun se talousarviossa 2022 oli n. 319 000 € negatiivinen. Poistojen pysyessä kutakuinkin edellisvuosien tasolla, myös tulos paranee vastaavasti ollen n. 904 000 € alijäämäinen. Vesihuoltolaitoksen tulos painuu hieman negatiiviseksi (-2000 €) johtuen vesitornin peruskorjauksen lisäyksestä poistoihin, sähkönhinnan noususta sekä maltillisesta 2,5 %:n taksojen korotuksesta.

Toimintakulut

Toimintakulujen kasvu johtuu pääasiassa lämmityksen (+107 000 €) ja sähkön (+261 000 €) hintojen noususta sekä ympäristöterveydenhuollon kustannuksista n. 175 000 €. Toimintakuluja laskevat pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle n. 460 000 €, terveysaseman puhtauspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle n. 257 000 €.

Toimintatuotot

Teknisen toimen toimintatuotot kasvavat erityisesti kahdesta syystä. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen pääomavuokrat laskettuna asiasta annetun asetuksen mukaan ovat n. 297 000 € suuremmat kuin tähän saakka käytössä ollut SOTE-pääomavuokramalli. Lisäksi tekninen toimi laskuttaa kohonneet energiakulut sisäisissä vuokrissa kunnan muilta toimialoilta.

3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun alle sijoittuu useita eri palveluyksiköitä. Näitä ovat tekninen hallinto, yhdyskuntasuunnittelu, haja-asutusalueen vesihuolto ja ympäristönsuojelu. Uutena palvelualueena v. 2023 alusta on ympäristöterveydenhuolto, joka koostuu terveysvalvonnasta sekä eläinlääkinnästä.

TEKNINEN HALLINTO

Tekniseen hallintoon sisältyvät teknisen lautakunnan toiminta sekä toimialajohto. Tekninen lautakunta käyttää hallintosäännön mukaista ratkaisovaltaa palvelusuunnitelman toteuttamiseksi. Toimialahallinto johtaa, koordinoi ja kehittää teknistä toimialaa sekä tuottaa tietoa ja ratkaisumalleja päätöksentekoon.

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on luoda maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Yhdyskuntasuunnittelun keskeiset menetelmät ovat yleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä muiden maankäyttöä palvelevien suunnitelmien laatiminen.

HAJA-ASUTUSALUEEN VESIHUOLTO

Joroisten kunnan vesihuoltolaitoksen pumpaamaa käyttövetä toimitetaan lähes koko kunnan alueelle. Vedenjakelusta taajamien ulkopuolella huolehtivat vesiosuuskunnat. Kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole viemäriverkostoa haja-asutusalueella. Kunta voi tukea vesiosuuskuntia esim. vedensaannin turvaamiseen liittyvissä hankkeissa tai yksityishenkilöitä heidän liittyessään vesijohtoverkostoon enintään talousarvioon varatulla summalla.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien hankkeet ja tavoitteet.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon hankkeet ja tavoitteet.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuuston nähdessä sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042050 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu							
TOIMINTATUOTOT	426	10 000		10 000		-10 000	
TOIMINTAKULUT	-707 814	-448 456		-448 456	-208 820	239 636	46,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-707 388	-438 456	0	-438 456	-208 820	229 636	47,6

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Lentokenttään tukeutuvien toimintojen sijoittumista alueelle edistetään kaavoituksellisin keinoin (Kuntastrategia 4.2.6)	Laaditaan React-Eu hankkeen ”Joroinen – vihreän teknologian ja kestävä matkailun edelläkävijä” yhteydessä alustavaa maankäytön suunnittelua lentokentän lähialueella.	Kaavoitus on vireillä v. 2023 lopulla.	Kaavoitettava alue on määritelty paikkatietoaineistoon ja hintatiedustelu kaavan ja kaavoituksen pohjakartan laadinnasta on tehty.
Keski-Savon ympäristötoimen ympäristönsuojelun hankkeiden toteuttaminen	Toimenpiteet määritelty Keski-Savon ympäristölautakunnan talousarviossa 2023.	Keski-Savon ympäristölautakunnan toteuman raportointi jäsenkunnille.	Ei aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Keskeisin toiminnallinen riski on henkilöriski (tekninen johtaja).

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:
Lentokenttäalueen maankäytön suunnittelu ja kehittyminen mahdollistavat uutta tuottavaa yritystoimintaa, työpaikkoja ja verotuloja alueelle. Maankäytön suunnittelutyö on aloitettu.

Teknisen johtajan sijaisjärjestely on järjestynyt toimivaksi v. 2023 alusta.

Merkittäviä taloudellisia riskejä ei ole toteutunut.

3.2 Kuntatekniikka

Palvelusuunnitelma:

Tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat, venepaikat, jätehuolto sekä uutena yksityistieavustukset. Osa palveluista tuotetaan itse ja osa hankitaan ostopalveluina. Liikenneväylien kuntoa sekä hoidon tasoa tarkkaillaan jatkuvasti ja havaittuihin ongelmiin reagoidaan nopeasti.

LIIKENNEVÄYLÄT

Yksikön tehtävänä on hoitaa ja kehittää kunnan hoidossa olevaa tie- ja katuverkkoa. Kaavateiden kunnossapidosta huolehditaan urakoitsijoiden avulla. Katuverkkoa on yhteensä 45 km ja kevyen liikenteen väyliä 9 km.

Vesiväylät tarkastaa vuosittain Arctia Meritaito Oy toimesta, mittaustiedot ja korjaustoimet ovat Reimari-järjestelmässä.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Yksikön tehtävänä on pitää kunnan keskeiset ja ympäristökuvan kannalta tärkeät puistot ja yleiset alueet määrärahojen puitteissa hyvässä kunnossa. Puistotöiden työnjohtajana toimii kunnossapitopäällikkö. Käytännön työtä tehdään kausipuistotyöntekijöiden sekä kesätyöntekijöiden voimin. Puistoja hoidetaan suunnitelmallisesti. Rakennettuja puistoja on n. 3 ha ja muiden hoidettavien alueiden pinta-ala on yhteensä n. 10 ha.

LIIKUNTAPAIKAT

Liikuntapaikkojen hoito tehdään omana työnä ja kunnossapito on pääosin ulkoistettu. Urheiluseurat ja liikuntajärjestöt ovat keskeisiä toimijoita käytännön työssä.

VENEPAIKAT

Venepaikkoja on Joroisselän satamassa, Kolpalla, Paron venerannassa, Kirvesniemessä sekä Paavalinkivessä. Venepaikkojen hoito on pääosin teknisen toimen tehtävänä.

JÄTEHUOLTO

Joroisissa jätehuollosta vastaa Keski-Savon jätehuolto Llky.

YKSITYISTIET

Yksityisteiden avustusmääräraha siirrettiin kuntatekniikan alle v. 2023 alusta. Yksityisteiden kunnossapitoa ja peruskorjauksia avustetaan vuosittaisen määrärahan puitteissa. Avustettavia tiekilometrejä on n. 250 km.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja yksityistieavustuksissa, liikuntapaikat Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö, muutoin kunnossapitopäällikkö

Määrärahataulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042400 Kuntatekniikka							
TOIMINTATUOTOT	28 625	22 120		22 120	11 765	-10 355	53,2
TOIMINTAKULUT	-625 514	-661 671		-661 671	-322 847	338 824	48,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-596 889	-639 551	0	-639 551	-311 081	328 470	48,6
Poistot ja arvonalentumiset	-236 061	-233 172		-233 172	-117 701	115 471	50,5
TILIKAUDEN TULOS	-832 950	-872 723	0	-872 723	-428 782	443 941	49,1
Varausten ja rahastojen muut	-33 157				303	303	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-866 107	-872 723	0	-872 723	-428 479	444 244	49,1

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Liikenneväylillä turvallisuutta lisätään näköesteitä poistamalla (Kuntastrategia 4.1.4)	Tienvarsi ja risteysalueiden puuston ja pensaiden raivaukset.	Ilmoitukset vähältä piti - tilanteista risteysalueilla vähenevät.	Raivaukset Kuvansin alueella toteutettu.
Puistoalueiden turvallisuuden parantaminen ja viihtyvyyden lisääminen (Kuntastrategia 4.1.4)	Puistoalueiden vanhojen ja vaaralliseksi todettujen puiden poistaminen. Taajamametsien raivaus.	Yksityisten tontin omistajien ilmoitukset tontin ja puiston haitallisista rajapuista vähenevät.	Puiden kaatolupia annettu yksityisille tontin omistajille/haltijoille. Vaarallisia puita poistettu KK alueella.
Uimarantojen ja venepaikkojen kehittäminen käyttäjäystävällisemmäksi. (Kuntastrategia 4.1.4)	Laiturien lisääminen Kuvansissa. Nuotiopaikkojen lisääminen ja vanhojen uusiminen. Uimarantojen opasteita ja ilmoitustauluja lisätään.	Käyttäjämäärät lisääntyvät ja positiivinen palaute.	Kolpan uimarannan ilmoitustaulu asennettu. Paavalinkiven uimarannan ja venepaikan laiturit asennettu, myös toivottu nurmialue valmis. Kirvesniemen venerantaan laitettu nuotiopaikka.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnalliset riskit liittyvät raaka-aineiden, koneiden ja laitteiden sekä niiden varaosien toimitusvaikeuksiin.

Merkittävin taloudellinen riski aiheutuu hintojen, lähinnä polttoaineiden, noususta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Turvallisuus ja viihtyisyys ovat kuntastrategian mukaisia veto- ja pitovoimatekijöitä.

Toiminnalliset riskit eli erilaiset Venäjän hyökkäyssodasta johtuvat toimitusvaikeudet, voisivat pahimmassa skenaariossa keskeyttää esim. liikenneväyliä kunnossapidon.

Taloudellinen riski voi toteutua inflaation yhä pahetessa.

Riskit eivät ole toteutuneet.

3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut

Palvelusuunnitelma:

Kiinteistö- ja ruokapalveluihin sisältyvät kaikki kunnan omistamiin kiinteistöihin liittyvät tukipalvelut kuten mm. siivous-, talonmies- ja korjaustyöpalvelut, kiinteistöjen muut kulut sekä ruokahuolto.

SIIVOUSPALVELUT

Siivouspalvelut vastaavat Joroisten kunnan hallinnoimien eri kiinteistöjen, kuten esim. koulujen ja päiväkotien siivouspalvelusta sekä käyttäjien erikseen tilaamista palveluista. Riittävän puhtaustason ylläpitäminen auttaa säilyttämään pintamateriaalit hyvässä kunnossa ja sisäilman laadun parempana. Siivouspalveluissa pyritään siihen, että palvelu on tehokasta, joustavaa, luotettavaa, asiakastarpeista ohjautuvaa sekä vuorovaikutteista.

RUOKAPALVELUT

Kirkonkylän koulukeskuksen ja Kuvansin koulun ruokapalvelun tuottaminen eri asiakasryhmille (oppilaat, henkilökunta, päiväkodit, lasten ryhmikset). Ko. keittiöt ovat tuotantokeittäjiä. Tarvittaessa ruokaa valmistetaan myös kesäaikaan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa laadukkaita, terveellisiä, ravitsemussuositusten mukaisia sekä kustannustehokkaita ateriapalveluja eri asiakasryhmien tarpeisiin. Kaikki toiminta, aivan ruokalistojen suunnittelusta, raaka-aineiden valinnasta itse toteutukseen tähtää siihen, että ruoka on ravitsevaa ja monipuolista, ruokahalua herättävää ja hyvän makuista.

KUNNOSSAPITOPALVELUT

Kunnan eri toimialojen tarvitsemat kiinteistöjenhoitopalvelut tuotetaan pääosin omana työnä. Toimintaa kehitetään palvelualueilta saatavan palautteen perusteella.

Teknisen toimen henkilöstö tuottaa korjaus- ja rakentamispalveluita kunnan omistamille kiinteistöille. Korjaustyöt tehdään pääsääntöisesti kunnossapitosuunnitelmien perusteella.

KIINTEISTÖT

Kunnan omistama rakennuskanta pidetään hyvässä käyttökunnossa. Tekninen toimi hallinnoi kiinteistöjä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Vastuhenkilöt: Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö Siivous- ja ruokapalveluissa, muissa kunnossapitopäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042510 Kiinteistö- ja ruokapalvelut							
TOIMINTATUOTOT	4 128 889	4 249 932		4 249 932	2 371 008	-1 878 924	55,8
TOIMINTAKULUT	-3 332 086	-3 129 647		-3 129 647	-1 908 091	1 221 556	61,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	796 803	1 120 285	0	1 120 285	462 917	-657 368	41,3
Poistot ja arvonalentumiset	-1 070 232	-741 351		-741 351	-374 954	366 397	50,6
TILIKAUDEN TULOS	-273 429	378 934	0	378 934	87 963	-290 971	23,2
Varausten ja rahastojen muut	54 205				14 432	14 432	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-219 224	378 934	0	378 934	102 395	-276 539	27,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Ilmastokestävän reseptiikan kehittäminen ruokapalveluissa (Kuntastrategia 4.1.6)	Ruokalistaa kehitetään ja valitaan listalle enemmän ilmastokestäviä ruokia	Ruokalistalle valittujen ilmastokestävien reseptien/ruokien määrä kpl/v	Toteutunut. Noin 1-2 krt/vko punaisen lihan rinnalla on tarjolla myös kasvisvaihtoehto.
Kiinteistönhoidon ja kunnossapidon	Sähköisen kiinteistönhoidon	Sähköiset palvelupyynnöt lisääntyvät, mikä tavoittaa	Palvelupyynnöitä tullut jo sähköisen

palveluiden parantaminen (Kuntastrategia 4.1)	palvelupyynnön opastus käyttäjille. Sähköiseen huoltokansioon kiinteistöjen PTS tietojen lisääminen.	nopeasti kiinteistönhoidon ja huollon reagointi nopeutuu. Huoltokansion käyttö monipuolistuu.	palvelun kautta kiinteistönhoitoon. Kiinteistötietojen siirto huoltokansioon jatkuu.
Kiinteistöjen käytön arviointi ja kunnossapidon tarve. (Kuntastrategia 4.3.1)	Opintie 7 puretaan, tontti koulukeskuksen P-alueeksi.	P-alue on koulukeskuksen käytössä.	Opintie 7 purettu ja P-alue on valmis käyttöön. Valaistus, opastemerkit ja pensasistutukset vielä puuttuvat.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnallisena riskinä ruokapalveluiden osalta raaka-ainetoimitusten häiriintyminen ja kiinteistöjen osalta sähkön toimituksen epävarmuudet ja sähkökatkot.

Taloudellisesti riskiä aiheuttaa etenkin sähkön, lämmitysöljyn ja kaukolämmön hintojen nousu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Joroisten kunta on sitoutunut Keski-Savon ilmasto-ohjelmaan ja yksi osa ilmastonmuutoksen torjunnassa on ruokapalveluiden ilmastokestävyyden tarkastelu.

Uusi kiinteistönhoidon palvelupyöntöjärjestelmä edistää laajalti käytettynä kiinteistöjen pitkäjänteistä kunnossapitoa.

Kiinteistöjen talousarvioissa on merkittävästi nostettu lämmityksen ja etenkin sähkönkulutuksen menokohtia. Riskinä on, ettei nosto ole riittävä ja hintojen nousu on arviota suurempi. Hinnat ovat nousseet odotetusti.

3.4 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelma:

Kunnalla on metsätalousmaata n.1100 ha. Metsiä hoidetaan suunnitelmallisesti hyvien metsänhoitosuosituksen mukaisesti pitäen tavoitteena tuottavaa ja moniarvoista metsäomaisuutta. Vuotuiset puunmyyntisuunnitelmat tehdään metsäsuunnitelman perusteella. Metsien hyvää puuntuottoa edesautetaan tekemällä metsänhoitotyöt ja kasvatushakkuut oikea aikaisesti. Talousmetsien luonnonhoitoa toteutetaan PEFC-sertifikaatin mukaisesti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042600 Maa- ja metsätilat							
TOIMINTATUOTOT	281 391	136 000		136 000	55 190	-80 810	40,6
TOIMINTAKULUT	-52 392	-42 492		-42 492	-8 786	33 706	20,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	229 000	93 508	0	93 508	46 404	-47 104	49,6

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Jaotellaan kunnan metsämaat neljään luokkaan v. 2024 laadittavan metsäsuunnitelman valmistelevana työnä (metsätalousmaat, ulkoilun edistämisaalueet, taajamametsät)	Tehdään karttatarkastelu kunnan metsäalueista. Osallistetaan kuntalaiset mukaan työhön.	Kuntalaiskysely on suoritettu. Karkea jako alueista on tehty.	Ei aloitettu.

ja suojelualueet) (Kuntastrategia 4.3.4).			
--	--	--	--

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Lama voisi aiheuttaa metsätaloustuotteiden kysynnän heikkenemistä, jolloin puukauppatulojen määrä laskisi.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Käytössä oleva metsäsuunnitelma on laadittu v. 2014 kymmenvuotiskaudelle. Uuden suunnitelman maastotyöt on suoritettava v. 2024 kesällä.

Kesän aikana raakapuun ostohintojen taso on alkanut laskea kevään hinnoista.

3.5 Rakennusvalvonta

Palvelusuunnitelma:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä rakennus- ja toimenpideluvat ja hyväksyä toimenpideilmoitukset sekä suorittaa lupiin liittyvät katselmukset. Rakennusvalvonta valmistele rakentamiseen liittyvien poikkeamislupien lausunnot. Rakennusvalvonta edistää hyvää rakennustapaa, valvoo rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä ohjaa rakennustoimintaa kestäväällä tavalla. Rakennustarkastajan sekä rakennusvalvonnan sihteerin tehtävät hankitaan Varkauden kaupungilta.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042760 Rakennusvalvonta							
TOIMINTATUOTOT	33 319	39 600		39 600	23 783	-15 817	60,1
TOIMINTAKULUT	-75 640	-80 335		-80 335	-44 027	36 308	54,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-42 320	-40 735	0	-40 735	-20 245	20 490	49,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Keski-Savon yhteinen rakennusvalvontayksikkö aloittaa toimintansa 1.1.2024 (Kuntastrategia 4.6)	Yhteistyö muiden Keski-Savon kuntien kanssa.	Päätös yksikön perustamisesta on tehty kunnanvaltuustossa.	Kuntien tekniset johtajat ovat tehneet aloitteen yksikön perustamisesta kuntien johdolle.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Rakennuslupatulot kattavat taantuman toteutuessa yhä pienemmän osan rakennusvalvonnan menoista. Yhteistyön toteutuminen vaatii osallistuvien kuntien hyväksynnän.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Pääosa rakennusvalvonnan tehtävistä on viranomaistoimintaa. Rakentamisen ohjaaminen ja neuvonta parantaa rakentamisen laatua tuottaen pitkäaikaisia hyötyjä mm. energian säästössä ja rakennusten käyttöiässä. Taloudellinen tilanne vaikuttaa hyvin paljon rakentamisen määrään ja lupatulokertymään.

Päätöstä yhteisen rakennusvalvonnan perustamisesta ei ole tehty.

3.6 Teknisen toimen projektit

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen projekteihin sisältyvät erilaiset määräaikaisten hankkeiden ja kustannukset. Vuonna 2023 projekteihin sisältyvät vesiensuojeluavustukset, Joroisvirran reitin kalataloudellinen kunnostushanke sekä Kuvansinjoen kunnostuksen suunnittelu. Kalataloudelliset kunnostushankkeet toteutetaan yhteistyössä muiden osallistuvien tahojen kanssa.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042800 Teknisen toimen projektit							
TOIMINTATUOTOT		25 000		25 000		-25 000	
TOIMINTAKULUT		-49 400		-49 400		49 400	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-24 400	0	-24 400	0	24 400	

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Toinen kalataloudellinen kunnostushanke etenee toteutusavustukseen ja päätökseen saakka. (Kuntastrategia 5 a ja f).	Edistetään yhteistyötä osallisten kesken.	Hankkeelle on saatu myönteinen avustuspäätös ja toimivaltaisen kunnan toimielimen toteuttamispäätös.	Kosteikkojen Joroisselkä-hanke sai myönteisen avustuspäätöksen toukokuussa.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Hankerahoitusta ei saada eivätkä hankkeet toteudu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vesistöjen tilan parantaminen toteuttaa Vuoksen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Hankerahoitus on saatu yhdelle hankkeelle.

3.7 Vesihuoltolaitos

Palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemäri- ja jätevesilaitos vastaa laadukkaasti käyttöveden tuottamisesta asiakkailleen sekä huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehtojen mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen omaisuuden korjausvelkaa pienennetään suunnitelmallisesti suoritettavilla investoinneilla.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
00000002 JOROISTEN VESIHUOLTOLAITOS							
LIIKEVAIHTO	684 956	666 642		666 642	284 059	-382 583	42,6
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	3 587	2 150		2 150	1 496	-654	69,6
MATERIAALIT JA PALVELUT	-344 071	-327 734		-327 734	-173 274	154 460	52,9
HENKILÖSTÖKULUT	-170 232	-179 562		-179 562	-84 507	95 055	47,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-89 610	-114 599		-114 599	-44 978	69 621	39,2
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-27 337	-8 800		-8 800	-12 676	-3 876	144,0
LIIKKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	57 293	38 097	0	38 097	-29 879	-67 976	-78,4
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 470				1 225	1 225	-100,0
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKULUT	-45 136						
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-40 054	-40 054		-40 054		40 054	
MUUT RAHOITUSKULUT	-185				-300	-300	-100,0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-81 906	-40 054		-40 054	925	40 979	-2,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 613	-1 957	0	-1 957	-28 953	-26 996	1 479,5

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-6 kk
Laaditaan jätevedenpuhdistamoiden strateginen suunnitelma – peruskorjaus vai yhdysviemäri (Kuntastrategia 4.1.1.d)	Laaditaan alustavat suunnitelmat ja kustannusvaihtoehdot eri vaihtoehdoista	Suunnitelmat ja kustannusarviot on laadittu.	Suunnittelutyö on käynnistynyt.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talous- tai jäteveden käsittelyssä tarvittavien kemikaalien toimitusvaikeuksia voi esiintyä. Sähkön säännöstely ja sähkökatkot voivat aiheuttaa toimintaepävarmuuksia mm. automaatiojärjestelmien toimintaan.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vesihuoltolaitoksen on oltava selvillä merkittävistä tulevista investointitarpeista ja niiden taloudellisista vaikutuksista pitkällä aikavälillä.

Epävakaata turvallisuuspoliittinen sekä taloudellinen tilanne voi aiheuttaa materiaalien ja kemikaalien toimitusvaikeuksia. Sähkötuotannon määrän riittämättömyys voi johtaa sähkön säännöstelyyn. Riskit eivät ole toteutuneet.

C. RAHOITUS

Rahoituslaskelma kunta ja vesihuolto:

	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-6 kk	Poikkeama	Käyttö %
RAHOITUSLASKELMA							
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	1 780 609	1 824 648		1 824 648	1 707 149	-117 499	93,6
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT							
Pakolliset varaukset	0	0		0	0	0	
Myyntivoitot ja -tappiot	-98 252	0		0	108 048	108 048	
Muut oikaisut	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-98 252	0	0	0	108 048	108 048	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 682 357	1 824 648	0	1 824 648	1 815 197	-9 451	99,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-1 798 290	-1 460 000	-120 000	-1 580 000	-418 075	1 161 925	26,5
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	32 896	104 000		104 000	0	-104 000	0,0
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT							
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	87 711	60 000		60 000	369 738	309 738	616,2
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIO	98 252	0		0	-108 048	-108 048	
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.	185 963	60 000	0	60 000	261 690	201 690	436,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 579 431	-1 296 000	-120 000	-1 416 000	-156 385	1 259 615	11,0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	102 926	528 648	-120 000	408 648	1 658 811	1 250 163	405,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-1 080	0		0	0	0	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		0		0	8 810	8 810	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-1 080	0	0	0	8 810	8 810	
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 500 000	1 500 000		1 500 000	0	-1 500 000	0,0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 244 732	-3 526 294		-3 526 294	-1 740 779	1 785 515	49,4
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-3 000 000	0		0	0	0	
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 744 732	-2 026 294	0	-2 026 294	-1 740 779	285 515	85,9
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM.	29 657	0		0	-1 405	0	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	954	0		0	0	0	
SAAMISTEN MUUTOS	390 530	0		0	-507 017	-507 017	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	70 024	0		0	-2 392 653	-2 392 653	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	491 164	0	0	0	-2 901 075	-2 899 670	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 254 648	-2 026 294	0	-2 026 294	-4 633 044	-2 605 345	228,6
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 151 722	-1 497 646	-120 000	-1 617 646	-2 974 233	-1 355 182	183,9
KASSAVARAT 31.12.	14 164 068				11 189 835	11 189 835	
KASSAVARAT 1.1.	15 315 790				14 164 068	14 164 068	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 151 722				-2 974 233	-2 974 233	

Perustelut:

Lainojen korot ovat edelleen korkealla. Jo talousarviossa on lähdetty siitä, että uutta lainaa otetaan mahdollisimman vähän ja myös aikaisempia lainoja pyritään edelleen lyhentämään. Kunnan lainakantaa on tarkoitus saada pienemmäksi. Talousarviossa kunnan kertyneitä kassavaroja on sen vuoksi suunniteltu käytettäväksi n. 1,5 milj. € (vrt. rahavarojen muutos). Talousarviolainaa on valtuutus nostaa 1,5 milj. €. Tulorahoituksen ja kassavarojen riittäessä ko. laina pyritään jättämään kokonaan nostamatta tai ainakin sen nostamista pyritään lykkäämään mahdollisimman myöhäiseen ajankohtaan arvioiden, että korot laskevat hieman keskuspankkien saadessa inflaation taltutettua.

Toiminnan rahavirta on kehittynyt suunniteltua paremmin johtuen pääasiassa arvioitua lähes 1 miljoonaa euroa paremmista verotuloista. Investointeihin on käytetty puolen vuoden kohdalla vasta noin 11 % muutetussa talousarviossa suunnitelluista määrärahoista. Toiminnan ja investointien rahavirta noin neljä kertaa talousarviossa suunniteltua parempi. Investointien kustannusten toteutuessa vuoden jälkimmäisellä puolikkaalla ja verotulojen mahdollisesti heikentyessä rahavirta muuttuu lähemmäksi suunniteltua.

Lainoja on lyhennetty noin 1,74 milj. € kassasta (ilman, että uutta talousarviolainaa olisi nostettu). Lähes 3 miljoonan korottomien velkojen muutoksen selittävät Varkauden kaupungille maksetut sotelaskut (sisältäen myös Essoten tasauslaskutuksen sotekulut) n. 2,3 milj. € ja opetushallitukselle (opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen tasaus v. 2022) n. 0,16 milj. €, joka on jo kuitattu vos-tilityksellä 2/2023. Muutoin korottomien velkojen muutokset ovat normaalitasollaan.

Lähinnä juuri edellä selvitetyistä korottomien velkojen muutoksesta ja lainojen lyhennyksestä ilman, että tilalle on otettu uutta talousarviolainaa, johtuu se, että kunnan rahavarat ovat vähentyneet puolen vuoden kohdalla lähes 3 milj. €. Määrä ylittää koko tilikaudelle suunnitellun -1,5 milj. € noin puolella.

Verotulot ovat kertyneet merkittävästi suunniteltua paremmin. Talousarviolainaa ei ole vielä nostettu lainkaan. Lainoja ja niiden lyhennyksiä on loppuvuoden aikana erääntymässä maksuun vielä lähes 1,8 miljoonaa euroa. Näin suurta määrää tuskin kyetään kattamaan arvioitua paremman tulorahoituksen kehityksellä, kun verotuotot ovat kääntyneet hienoiseen laskuun. Sen vuoksi tulee päätettäväksi, käytetäänkö lainojen ja niiden lyhennysten maksun rahoittamiseen suunniteltua enemmän kunnan ja vesilaitoksen kassavaroja vai nostetaanko suunniteltu talousarviolaina osaksi tai kokonaan.